

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2008/100/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Οκτωβρίου 2008

για την τροποποίηση της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες της διατροφικής επισήμανσης των τροφίμων, όσον αφορά τις συνιστώμενες ημερήσιες τροφικές δόσεις, τους συντελεστές μετατροπής σε ενεργειακή αξία και τους ορισμούς

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1990, σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχεία α) και ι) και το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 90/496/ΕΟΚ αναφέρει ότι οι εδώδιμες (τροφικές) ίνες θα πρέπει να οριστούν.
- (2) Οι προϋποθέσεις για τη χρήση ισχυρισμών επί θεμάτων διατροφής όπως «πηγή εδώδιμων ινών» ή «υψηλή περιεκτικότητα σε εδώδιμες ίνες» καθορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται για τα τρόφιμα⁽²⁾.
- (3) Για λόγους σαφήνειας και συνέπειας με άλλη κοινοτική νομοθεσία που αναφέρεται στην ίδια έννοια, είναι απαραίτητο να διατυπωθεί ορισμός των «εδώδιμων ινών».
- (4) Ο ορισμός των εδώδιμων (τροφικών) ινών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το σχετικό έργο του Codex Alimentarius και τη δήλωση για τις εδώδιμες ίνες από την αρμόδια για τα διατηρητικά προϊόντα, τη διατροφή και τις αλλεργίες επιστημονική ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων, δήλωση η οποία διατυπώθηκε στις 6 Ιουλίου 2007.
- (5) Οι εδώδιμες ίνες καταναλώνονται παραδοσιακά ως φυτικές ύλες και έχουν μία ή περισσότερες ωφέλιμες επιδράσεις στη φυσιολογία του οργανισμού όπως: μειώνουν το χρόνο διάβασης του εντέρου, αυξάνουν τον όγκο των κοπράνων, ζυμώνονται από την κολονική μικροχλωρίδα, μειώνουν την ολική χοληστερόλη στο αίμα, μειώνουν τα επίπεδα χοληστερόλης LDL στο αίμα, μειώνουν τα μεταγευματικά επίπεδα γλυκόζης στο αίμα ή μειώνουν τα επίπεδα της ινσουλίνης στο αίμα. Πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία δείχνουν ότι παρόμοιες ωφέλιμες επιδράσεις στη φυσιολογία του οργανισμού μπορούν να έχουν άλλα υδατανθρακικά πολυμερή που δεν πέπτονται και δεν υπάρχουν σε φυσική μορφή στα τρόφιμα, όπως καταναλώνονται. Επομένως, ο ορισμός των εδώδιμων ινών είναι σκόπιμο να περιλαμβάνει τα υδατανθρακικά

πολυμερή που έχουν μία ή περισσότερες ωφέλιμες επιδράσεις στη φυσιολογία του οργανισμού.

- (6) Τα υδατανθρακικά πολυμερή φυτικής προέλευσης που ανταποκρίνονται στον ορισμό των τροφικών ινών μπορεί να είναι στενά συνδεδεμένα μέσα στο φυτό με λιγνίνη ή άλλα μη υδατανθρακικά συστατικά, όπως είναι οι φαιολικές ενώσεις, οι κηροί, οι σαπωνίνες, τα άλατα φυτικού οξέος, η κυτίνη, οι φυτοστερόλες. Οι ουσίες αυτές, όταν είναι στενά συνδεδεμένες με υδατανθρακικά πολυμερή φυτικής προέλευσης και εκχυλίζονται μαζί με τα υδατανθρακικά πολυμερή για ανάλυση των εδώδιμων ινών, μπορούν να θεωρούνται εδώδιμες ίνες. Ωστόσο, όταν οι ουσίες αυτές διαχωρίζονται από τα υδατανθρακικά πολυμερή και προστίθενται σε τρόφιμο, δεν θα πρέπει να θεωρούνται εδώδιμες ίνες.
- (7) Για να ληφθούν υπόψη οι νέες επιστημονικές και τεχνικές εξελίξεις, υπάρχει ανάγκη τροποποίησης του καταλόγου των συντελεστών μετατροπής σε ενεργειακή αξία.
- (8) Η έκθεση του Οργανισμού Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) με θέμα ένα τεχνικό εργαστήριο για την ενέργεια που δίνουν τα τρόφιμα – τις μεθόδους ανάλυσης και τους συντελεστές μετατροπής – αναφέρει ότι το 70 % των εδώδιμων ινών σε παραδοσιακά τρόφιμα θεωρείται αποδομήσιμο. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να καθοριστεί ότι η μέση ενεργειακή αξία των εδώδιμων ινών θα πρέπει να είναι 8 kJ/g (2 kcal/g).
- (9) Η ερυθριτόλη μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μεγάλη ποικιλία τροφίμων και αντικαθιστά, μεταξύ άλλων χρήσεων, θρεπτικά συστατικά όπως η ζάχαρη στις περιπτώσεις που είναι επιθυμητή χαμηλότερη ενεργειακή αξία.
- (10) Η ερυθριτόλη είναι πολυόλη και, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ, η ενεργειακή της αξία υπολογίζεται με εφαρμογή των συντελεστών μετατροπής για τις πολυόλες, συγκεκριμένα 10 kJ/g (2,4 kcal/g). Η χρήση του προαναφερμένου συντελεστή μετατροπής σε ενεργειακή αξία δεν κατατοπίζει πλήρως τον καταναλωτή σχετικά με τη μειωμένη ενεργειακή αξία ενός προϊόντος η οποία επιτυγχάνεται με τη χρήση ερυθριτόλης στην παραγωγή του. Η επιστημονική επιτροπή τροφίμων, στη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την ερυθριτόλη στις 5 Μαρτίου 2003, σημειώνει ότι η ενέργεια που παρέχεται από την ερυθριτόλη είναι λιγότερη από 0,9 kJ/g (λιγότερη από 0,2 kcal/g). Συνεπώς, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί κατάλληλος συντελεστής μετατροπής σε ενεργειακή αξία για την ερυθριτόλη.

⁽¹⁾ ΕΕ L 276 της 6.10.1990, σ. 40.⁽²⁾ ΕΕ L 12 της 18.1.2007, σ. 3.

- (11) Στο παράρτημα της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ αναγράφονται οι βιταμίνες και τα ανόργανα άλατα που μπορούν να δηλωθούν στη διατροφική επισήμανση, καθορίζεται η συνιστώμενη ημερήσια δόση τους (ΣΗΔ) και περιλαμβάνεται ένας κανόνας σχετικά με το ποια θεωρείται σημαντική ποσότητα. Ο σκοπός αυτού του καταλόγου των συνιστώμενων ημερήσιων δόσεων είναι να παράσχει τιμές για τη διατροφική επισήμανση και τον τρόπο υπολογισμού της σημαντικής ποσότητας.
- (12) Ο κανόνας για τη σημαντική ποσότητα, όπως ορίζεται στο παράρτημα της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ, αποτελεί κανόνα αναφοράς στον οποίο παραπέμπει άλλη κοινοτική νομοθεσία και συγκεκριμένα το άρθρο 8 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής⁽¹⁾, το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και το άρθρο 6 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα⁽²⁾.
- (13) Οι συνιστώμενες ημερήσιες δόσεις που αναγράφονται στο παράρτημα της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ βασίζονται στη σύσταση που διατυπώθηκε από τη συνεδρίαση διαβούλευσης με τους εμπειρογνώμονες του FAO και της ΠΟΥ στο Ελσίνκι το 1988.
- (14) Για να εξασφαλίζεται συνέπεια με άλλη κοινοτική νομοθεσία, ο ισχύων κατάλογος βιταμινών και ανόργανων αλάτων και των συνιστώμενων ημερήσιων δόσεων τους θα πρέπει να ενημερωθεί με βάση τις επιστημονικές εξελίξεις από το 1988 και μετά.
- (15) Η επιστημονική επιτροπή τροφίμων, στη γνωμοδότηση για την αναθεώρηση των τιμών αναφοράς στη διατροφική επισήμανση που εξέδωσε στις 5 Μαρτίου 2003, συμπεριέλαβε τιμές αναφοράς για ενήλικους στην επισήμανση. Η γνωμοδότηση καλύπτει τις βιταμίνες και τα ανόργανα άλατα που αναγράφονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2002/46/ΕΚ και στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006.
- (16) Συνεπώς, το παράρτημα της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (17) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 90/496/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο ι), προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Ο ορισμός της ουσίας και, ενδεχομένως, των μεθόδων ανάλυσης περιλαμβάνεται στο παράρτημα II».

2. Στο άρθρο 5 παράγραφος 1, προστίθενται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

«— εδώδιμες (τροφικές) ίνες 2 kcal/g – 8 kJ/g

— ερυθριτόλη 0 kcal/g – 0 kJ/g.»

3. Το παράρτημα αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος I της παρούσας οδηγίας.

4. Προστίθεται το κείμενο του παραρτήματος II της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από τις 31 Οκτωβρίου 2009 το αργότερο. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και έναν πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές κατά τρόπο ώστε να απαγορεύσουν, με ισχύ από τις 31 Οκτωβρίου 2012, τις συναλλαγές προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την παρούσα οδηγία.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

⁽¹⁾ ΕΕ L 183 της 12.7.2002, σ. 51.

⁽²⁾ ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 26.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 28 Οκτωβρίου 2008.

Για την Επιτροπή
Ανδρούλλα ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Το παράρτημα της οδηγίας 90/496/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Βιταμίνες και ανόργανα άλατα που μπορούν να αναφέρονται και συνιστώμενες ημερήσιες τροφικές δόσεις (ΣΗΔ)

Βιταμίνη Α (μg)	800	Χλώριο (mg)	800
Βιταμίνη D (μg)	5	Ασβέστιο (mg)	800
Βιταμίνη E (mg)	12	Φωσφόρος (mg)	700
Βιταμίνη Κ (μg)	75	Μαγνήσιο (mg)	375
Βιταμίνη C (mg)	80	Σίδηρος (mg)	14
Θειαμίνη (mg)	1,1	Ψευδάργυρος (mg)	10
Ριβοφλαβίνη (mg)	1,4	Χαλκός (mg)	1
Νιασίνη (mg)	16	Μαγγάνιο (mg)	2
Βιταμίνη Β6 (mg)	1,4	Φθόριο (mg)	3,5
Φολικό οξύ (μg)	200	Σελήνιο (μg)	55
Βιταμίνη Β12 (μg)	2,5	Χρόμιο (μg)	40
Βιοτίνη (μg)	50	Μολυβδαίνιο (μg)	50
Παντοθενικό οξύ (mg)	6	Ιώδιο (μg)	150
Κάλιο (mg)	2 000		

Κατά κανόνα, η ποσότητα που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για να αποφασιστεί ποια θεωρείται σημαντική ποσότητα αντιστοιχεί στο 15 % της συνιστώμενης δόσης όπως αυτή καθορίζεται στο παρόν παράρτημα για 100 g ή 100 ml ή ανά συσκευασία αν η συσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Προστίθεται το ακόλουθο παράρτημα II στην οδηγία 90/496/ΕΟΚ:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Ορισμός των ουσιών που συνιστούν εδώδιμες (τροφικές) ίνες και μέθοδοι ανάλυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο ι)

Ορισμός των ουσιών που συνιστούν εδώδιμες ίνες

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως “εδώδιμες ίνες” τα υδατανθρακικά πολυμερή με τρία ή περισσότερα μονομερή, που δεν πέπτονται ούτε απορροφώνται από το λεπτό έντερο του ανθρώπινου οργανισμού και εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που απαντώνται σε φυσική μορφή στα τρόφιμα όπως καταναλώνονται,
 - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ληφθεί από πρώτες ύλες τροφίμων με φυσικά, ενζυματικά ή χημικά μέσα και έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,
 - εδώδιμα συνθετικά υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής.».
-